

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-08- Nr.

Kopija
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir
inovacijų ministerijai

Viešajai įstaigai „Stebėsenos ir prognozių
agentūra“

DĖL VALSTYBĖS ĮMONĖS LIETUVOS ORO UOSTŲ PELNO ĮMOKOS UŽ 2019 METUS

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolo „Dėl valstybės įmonės Lietuvos oro uostų pelno įmokos už 2019 metus“ projektą (toliau – pasitarimo protokolo projektas), kuriuo siūlo pritarti, kad Susisiekimo ministerija, valstybės įmonės Lietuvos oro uostų (toliau – Įmonė) savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, tvirtindama Įmonės paskirstytinojo 2019 metų pelno (nuostolių) projektą, nenumatytų į valstybės biudžetą mokamos Įmonės pelno įmokos, kadangi, Įmonei sumokėjus pelno įmoką už 2019 metus, Įmonė taptų nemoki. Šį pasitarimo protokolinių sprendimą ir prašome svartyti artimiausiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarime.

Valstybės ir savivaldybių įstatymo 15 straipsnio 5 dalies 1 punkte įtvirtinta, kad *įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija negali tvirtinti jai pateikto sprendimo dėl įmonės paskirstytinojo pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, kuriame numatyta į valstybės biudžetą mokama įmonės pelno įmoka, jeigu įmonė yra nemoki ar po į valstybės biudžetą sumokėtos pelno įmokos taptų nemoki*. Juridinių asmenų nemokumo įstatymo 2 straipsnio 7 dalyje juridinio asmens nemokumas apibrėžiamas kaip *juridinio asmens būseną, kai juridinis asmuo laiku negali vykdyti turtinių prievolių arba juridinio asmens įsipareigojimai viršija jo turto vertę*.

Vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių įstatymo 15 straipsnio 6 dalimi, Įmonės mokėtina pelno įmoka už 2019 metus sudarytų apie 9,7 mln. eurų. Pagal šio įstatymo 15 straipsnio 12 dalį Įmonė tokio dydžio pelno įmoką turėtų pervesti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo sprendimo paskirstyti pelną priėmimo dienos. Įmonė prognozuoja, kad dėl koronaviruso plitimo grėsmės Įmonė 2020 metais negaus iki 50% pajamų, o tai sudarytų apie 25 mln. eurų. Jeigu pelno įmoka už 2019 metus vis dėlto būtų numatyta patvirtintame paskirstytinojo pelno paskirstymo projekte, Įmonei taip pat kiltų pareiga iš karto grąžinti jau Šiaurės investicijų banko anksčiau suteiktos paskolos dalį, kuri šiuo metu viršija 13 mln. eurų. Be to, patvirtinus Įmonės pareigą mokėti į valstybės biudžetą pelno įmoką už 2019 metus, Įmonės neteks galimybės iš Šiaurės investicijų banko pasiskolinti

papildomų 70 mln. eurų, kurie yra reikalingi įgyvendinti strateginius Įmonės projektus.

Atkreiptinas dėmesys į Įmonės pinigų srautų prognozę (pridedama), kurioje 2020 m. rugpjūčio mėn. įtrauktas pelno įmokos mokėjimas ir Šiaurės investicijų banko suteiktos paskolos dalies grąžinimas. Pažymėtina, kad eilutė „Įprastinė veikla“ atspindi Įmonės rezultatą iš prognozuojamų pajamų atėmus prognozuojamas sąnaudas. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes ir Įmonės pinigų srautų prognozę 2020 metams, toliau pateikiami papildomi duomenys ir argumentai, kurie patvirtina, kad Įmonė, sumokėjusi į valstybės biudžetą pelno įmoką už 2019 metus, taptų nemoki Nemokumo įstatymo prasme:

1) pateikti duomenys patvirtina, kad Įmonės vykdoma veikla ilguoju periodu (bent iki 2020 metų pabaigos) generuos nuostolius (žr. eilutę „Likutis pabaigoje“) ir nėra perspektyvų artimiausiu laikotarpiu stabilizuoti finansinę padėtį, nes turimų turtinių prievolių nekompensuos dėl koronaviruso pandemijos sumažėjusios Įmonės pajamos 2020 metais. Pagal naujausią ACI (Airports Council International) pateikiamą prognozę į 2019 metų lygį Europos keleivių srautai grįš 2024 metais, todėl, sumokėjus pelno įmoką, Įmonė neturėtų galimybių artimiausiu laikotarpiu stabilizuoti finansinės padėties ir užtikrinti tvaraus veiklos tęstinumo;

2) jau nuo 2020 m. rugpjūčio mėn., sumokėjus pelno įmoką už 2019 metus ir grąžinus Šiaurės investicijų banko suteiktos paskolos dalį, Įmonė neturės galimybės atsiskaityti su visais kreditoriais, kurių reikalavimų mokėjimų terminai jau bus suėję, t. y. su darbuotojais, prekių, paslaugų, darbų tiekėjais, kurie teikia prekes ir vykdo darbus ne tik įgyvendinant Įmonės strateginius projektus, bet ir užtikrinant nuolatinę kasdienę operatyvinę veiklą. Todėl jau nuo 2020 m. rugpjūčio mėn. Įmonė negalės vykdyti savo turtinių prievolių Įmonės darbuotojams ir kreditoriams. Vėlavimas atsiskaityti su kreditoriais lemia riziką negauti Įmonės veiklos tęstinumui reikalingų būtinų prekių, paslaugų ar darbų;

3) Įmonė neturi galimybės sumažinti prognozuojamų Įmonės turtinių prievolių, kurios turės būti įvykdytos, kreditoriams ateityje, priešingai – šios turtinės prievolės gali tik didėti:

- a) nepaisant ženklaus pajamų sumažėjimo, Įmonė nuolat patiria didelius fiksuotus kaštus, susijusius su oro uosto infrastruktūros išlaikymu ir priežiūra, nors Įmonė peržiūrėjo visas Įmonės patiriamas sąnaudas ir, pagal galimybes, jas jau mažino, įskaitant prastovos paskelbimą beveik visiems Įmonės darbuotojams 2020 m. kovo – gegužės mėn. ir Įmonės darbuotojų skaičiaus mažinimą nuo 2020 m. liepos mėn.;
- b) vėluojant atsiskaityti su kreditoriais, patiriamos sąnaudos tik didės, nes bus pradedami skaičiuoti sutartyse numatyti delspinigiai; svarbu pažymėti, kad iš turimų apyvartinių lėšų Įmonė negalėtų nei sumokėti į valstybės biudžetą pelno įmokos už 2019 metus, nei grąžinti minėtos Šiaurės investicijų banko suteiktos paskolos dalies. Todėl jau vien Šiaurės investicijų bankas turėtų pagrindą imtis veiksmų dėl reikšmingos Įmonės turtinės prievolės nevykdymo. Be to, remiantis Įmonės derybomis su kredito institucijomis, kredito institucijos nesuteiktų Įmonei paskolos, kuri būtų skirta pelno įmokos mokėjimui;
- c) dalis Įmonės vykdomų projektų yra dalinai finansuojami Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis, todėl, nevykdant šių projektų, Įmonė negautų jau numatytų virš 7 mln. eurų ES lėšų ir prarastų galimybę įgyvendinti strateginius projektus. Bet kuriuo atveju, neigiamas Įmonės finansinis rezultatas išliktų net ir tuo atveju, jeigu būtų sustabdyta Įmonės investicinė veikla (t. y. vykdomi projektai);
- d) Įmonės valdomų oro uostų veikla negali būti stabdoma, nes iš visų Įmonės valdomų oro uostų jau vyksta reguliarieji keleivių skrydžiai, gabenami krovininiai skrydžiai. Įmonės valdomi oro uostai išlieka Lietuvos transporto mazgu, pro kurį gali būti efektyviausiai ir operatyviausiai pristatomi skubūs Lietuvos Respublikai reikalingi kroviniai, skirti kovai su koronavirusu. Be to, investicijos į šalies susisiekimo su tikslinėmis šalimis gerinimą oru yra įvardijamas kaip vienas iš šalies prioritetų;

4) pažymėtina, kad šios pinigų srautų prognozės pateikiamos jau įvertinus papildomus galimus finansavimo šaltinius, t. y. Lietuvos ateities ekonomikos DNR plane numatytą 5 mln. eurų sumos skyrimą Įmonės vykdomiems projektams (2020 m. lapkričio mėn.), papildomą VIP programos finansavimą, kredito limitą (*overdrafto*) sutartį, dėl kurios sudarymo Įmonė šiuo metu derasi su komerciniais bankais. Negavus šių papildomų finansavimo šaltinių, Įmonė dar anksčiau

negalės vykdyti savo turtinių prievolių ir įsiskolinimas kreditoriams bus dar didesnis;

5) Įmonė neturi turto, kuris būtų pakankamas kreditorių finansiniams reikalavimams patenkinti.

Akcentuotina, kad didžioji dalis Įmonės valdomo turto priklauso valstybei išimtinė nuosavybės teise, (iš viso Įmonės valdomo turto vertė – 177,5 mln. eurų, iš kurio valstybei išimtinė nuosavybės teise priklausančio turto vertė – 104,7 mln. eurų) (Aviacijos įstatyme numatyta, kad tarptautinių oro uostų infrastruktūra ir tarptautinių oro uostų žemė yra valstybės nuosavybė). Be to, tarptautiniuose Vilniaus, Kauno, Palangos oro uostuose esantys aerodromai yra laikomi Nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę reikšmę turinčia infrastruktūra, kurios disponavimui yra taikomi Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatyti ribojimai. Įvertinus šiuos disponavimo turtu ribojimus, net teoriškai Įmonė negalėtų padengti visų kreditorių reikalavimų savo valdomu turtu, kuris galėtų būti perleidžiamas privatiems asmenims (jeigu Įmonei būtų inicijuojama nemokumo procedūra, vadovaujantis Civilinio proceso kodekso 674 straipsnio 1 dalimi, valstybės įmonei neturint turto, iš kurio galima išieškoti, išieškotojų reikalavimai tenkinami iš valstybės biudžeto, bet ne daugiau, negu yra valstybės įmonės patikėjimo teise valdomo turto, į kurį negalima nukreipti išieškojimo, vertė). Bet kuriuo atveju, visas Įmonės valdomas turtas nuosavybės teise priklauso valstybei, o Įmonė jį valdo patikėjimo teise. Todėl bet kokio Įmonės turto perleidimui privatiems asmenims turėtų būti taikoma speciali procedūra, nesudaranti prielaidų už gautas lėšas laiku atsiskaityti su Įmonės kreditoriais. Įmonės kreditorių reikalavimai turėtų būti dengiami Įmonės apyvartinėmis lėšomis, kurių pakankamo srauto Įmonė negalės užtikrinti, jeigu turės pareigą į valstybės biudžetą sumokėti pelno įmoką už 2019 metus.

Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, matyti, kad Įmonei sumokėjus pelno įmoką už 2019 metus, jau 2020 m. rugpjūčio mėn. Įmonės pinigų srautai taptų neigiami ir Įmonė susidurtų su likvidumo problemomis, t. y. taptų nemoki. Atkreiptinas dėmesys, kad visi Įmonės valdomi oro uostai yra valdomi Įmonės kaip vieno juridinio asmens. Todėl Įmonės kreditoriams inicijavus Įmonės nemokumo procedūrą, kiltų rizika, kad Lietuvoje bent laikinai gali nelikti nė vieno tarptautinio oro uosto, kuris būtų tinkamas vykdyti reguliariusius civilinius keleivinius ir krovinius skrydžius.

Įvertinus pateiktus duomenis ir nurodytas aplinkybes, siūlome pritarti teikiamam pasitarimo protokolui.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolo projektas, 1 lapas.
2. Valstybės įmonės Lietuvos oro uostų 2019 metų pelno (nuostolių) paskirstymo projektas, 1 lapas.
3. Valstybės įmonės Lietuvos oro uostų 2019 metų audituota finansinė ataskaita, 122 lapai.
4. Valstybės įmonės Lietuvos oro uostų pinigų srautų prognozė, 1 lapas.
4. Valstybės įmonės Lietuvos oro uostų balanso prognozė, 1 lapas.

Susisiekimo viceministras

Vladislav Kondratovič